

χρόνος, ὁ μικρὸς δεκανεὺς ἠναγκάσθη νὰ τὸ στρέψῃ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, συνοδευόμενος μόνον ἀπὸ ὀλίγα παυκάμισα καὶ δύο ἢ τρία ζευγάρια κάλτσαις.

— Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τί ἀποδεικνύει;

— Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ σημαία τῆς δημοκρατίας ἠναγκάσθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν τῆς νὰ τὸ κόψῃ *Λάσπη* μ' ἐννοεῖς τώρα;

— Καὶ ἔπειτα;

— Ἐπειτα; γίνεται ὑπατος, πάει καλά. Ἀλλὰ μόλις διωρίσθη αὐτοκράτωρ, τὸν ἐρχεται νὰ ταξιδεύσῃ, φθάνει εἰς Ακουίσγρανον, καὶ ἐκεῖ τὸν κατεβαίνει νὰ σκαλίσῃ πάλιν τὴν ποντικὸν τρυπαν ἐνὸς γεννάδα, τοῦ πολίτου μεγάλου Καρόλου ὅστις ἐξῆ καθὼς λέγουσιν πρό... Μπα! τί λέγω πρό ἑκατὸν χιλιάδων ἑκατοντάδων χρόνων.

— Ἐ! Καὶ τί κακὸν ἐπροξένησεν αὐτό;

— Ὡ! σχεδὸν τίποτε, ἐκτὸς ὅτι ἐνῶ ἐκαθήμεθα ἡσυχαι εἰς τ' αὐτὰ μας, καὶ ἐτοιμαζόμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἕνα μάθημα με σὺρά, ἠναγκάσθημεν νὰ τρέξωμεν εἰς τὴν Γερμανίαν διὰ νὰ πετσοκοπῶμεν με τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ με τοὺς Ῥώσους...

— Ναί, τοὺς τρώγ' ἀκόμη ἢ ῥάγῃ τους, εἶπεν ὁ Θωμάς, ἀλλὰ δὲν συνεξάγεις τίποτε με τοὺς διψχυρισμοὺς σου.

— Συνεξάγω, ὅτι τὴν πρώτην φοράν ἀφήσαμεν τὴν Αἴγυπτον μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Φαργαρόνων· ὅτι μετὰ τὴν δευτέραν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μεγάλου Καρόλου ἐπήγαμεν ἀντὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Γερμανίαν. Καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ τελευταία ἐπίσκεψις εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ ἀρχαίου βασιλέως τῶν Πρώσων θὰ κάμῃ καὶ αὐτὴ τὸ ἐδικόν της.

— Ἦμπορεῖ; ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, ὅστις ἔχει νὰ κάμῃ με τὸν αὐτοκράτορα, εἴτε Ἀγγλος εἶναι εἴτε Αὐστριακός, ἔχει νὰ κάμῃ μ' ἐμένα.

Δοχίας τις κράξας τότε τὸν Θωμᾶν καὶ τὸν Μερλανδιέρον, ἔθεσε πέρας εἰς τὴν συνομιλίαν ταύτην, ἥτις καὶ τοὶ ὄζουσα ὀλίγον τὸν στρατῶνα, ἦτον οὐχ ἦττον πλήρης ὀρθοῦ λόγου, καὶ κατῆντης προφητεία.

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ὁ Ναπολέων, ὅστις εἶχεν ἀποσυρθῆ ἐνωρίς εἰς τὸν ἐτοιμασθέντα δι' αὐτὸν κοιτῶνα εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Ποτσδάμης, εἶπεν εἰς τὸν ὑπασπιστὴν τοῦ Ῥάπ, ὅστις τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει μέχρι τοῦ δωματίου ἐκείνου·

— Κοίταξε εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ μεγάλου Φρεδερίκου τί ὥρα εἶναι.

— Ἐννέα ὥραι, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν οὗτος.

— Βῖναι ἀκριβῶς ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἀπέθανε πρό εἴκοσιν ἐτῶν, εἶπε σκεπτικὸς ὁ Ναπολέων.

Εἶτα δὲ παρατηρήσας τὸ ξίφος τοῦ Φρεδερίκου, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ εἶχε κρεμασθῆ ὑπὲρ τὴν κλίνην του, τὸ ἔλαβεν, ἐξείλκυσε τὴν λεπίδα, καὶ ἐγγίζων με τὸν δάκτυλον τὴν ἀκωκὴν·

— Κεντᾶ ἀκόμη, εἶπε, θὰ τὸ στείλω εἰς τὸν

διοικητὴν τῶν ἀπομάχων. Οἱ γέροντες στρατιῶται μου θὰ τὸ διατηρήσουν εἰς μνήμην τῆς ἐκδικήσεως ἣν ἔλαβον διὰ τὴν ἦτταν τῆς Ῥοσβάχης.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Ῥάπ, εἰς τὴν θέσιν τῆς Μεγαλειότητός σας δὲν θὰ ἄφιναι τὸ ξίφος τοῦτο· θὰ τὸ ἐκράτουν δι' ἐμαυτὸν.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτοκράτωρ ἐρρίψεν πρὸς τὸν ὑπασπιστὴν τοῦ βλέμμα ἀνεξήγητον, καὶ κτυπῶν ελαφρῶς τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐφόρει τῶ εἶπε με τόνον δικαίας ὑπερηφανείας·

— Μὴ δὲν ἔχω τὸ ἐδικόν μου, Κύριε σύμβουλε;

K. P. P.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—ooo—

Πόθεν ἡ κοινὴ λέξις τραγυθῶ; — Σκίψεις περὶ ἑλληνικῆς ποιήσεως. Ἰπὸ Σπ Ζαμπελίου. 1859. — Εἰς 8ον. σελ. 88.

Φοβοῦμαι μὴ τις τῶν ἀναγνωστῶν σπεύδων, κατὰ τὴν ἑλληνικὴν συνήθειαν, νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀναγγελλομένου συγγράμματος ἐκ μόνης τῆς ἐπιγραφῆς, ἐκσφενδονίσῃ μοι κατὰ πρόσωπον τὸ τοῦ Ἐπικτιῆτου· « Ἐχε σου τὰ λεξεῖδια. » Διὸ προλαμβάνων ὑπενθυμίζω αὐτῶ ὅτι αἱ μὲν λέξεις σημαίνουναι πράγματα, τὰ δὲ πράγματα ἔχουσιν ἱστορίαν. εἰς ἡ ἀνεύρεσις λίθου ἐγγλυπτον φέροντος μίαν φράσιν, ἐν ὄνομα, μίαν χρονολογίαν, διαλευκίνει πολλάκις σκοτεινὸν μέρος τῆς ἀρχαιότητος, οὕτω καὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἐξιχνίασις τῶν γενεθλίων, τῆς ἀκμῆς, τῆς παρακμῆς, τῆς μεταπτώσεως μιᾶς λέξεως, ἀρκεῖ ἐνίοτε οὐ μόνον ἐτραλημέναις γνώμας περὶ τὴν ἱστορίαν νὰ διορθώσῃ ἢ καὶ νὰ ἀνατρέψῃ, ἀλλὰ καὶ ἔθιμα, καὶ χαρακτῆρα λαῶν νὰ ὁρίσῃ, καὶ, νῆ Δία, καὶ περὶ ταυτότητος ὁλοκλήρου ἔθνους νὰ μαρτυρήσῃ. Ἐὰν φέρ' εἰπεῖν ἀποδείξωμεν, (καὶ ἡ ἀπόδειξις εὐκολωτάτη καὶ πρόχειρος,) ὅτι λέξεις ἑλληνικαί, μὴ εὐρισκόμεναι μὲν μῆτε εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς μῆτε εἰς τὰ λεξικά, ἐσώθησαν ὅμως εἰς τὸ στόμα τοῦ ὄγλου, τὸ συμπέρασμα ἐξάγεται ἀκαταμάχητον ὅτι ἡ ἄλυσις τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως διατηρήθη ἀσύντριπτος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ὅτι οὐδεμία ξένη ἐπιδρομὴ ἢ μετοικεσία ἐπεκράτησε τῆς ἐγχωρίας φυλῆς, καὶ οὕτω εἰς ἔδαφος καταβάλλεται τοῦ παραδόλου τῆς Γερμανίας ἱστορικῶ τὸ σαθρὸν οἰκοδόμημα.

Τοιαύτης τινὸς ἐρεῦνης καὶ ἀποδείξεως ὑπόθεσιν ἔχει καὶ τὸ προκείμενον πόνημα. Ἀπλῆ τις σύμπτωσις, ἡ λεκτικὴ παρασθορά, ἡ γλωσσικὴ ἐκβαρβαρίωσις μετετέτυψε τὸ ἦδω τῶν ἀρχαίων εἰς τραγυθῶ, ἡ ἐμφυτὸς τις τοῦ ἔθνους διάθεσις, ἐπίτασιν μείζονα λαβοῦσα ἐκ τῶν μεγάλων καὶ συνεχῶν αὐτοῦ συμφορῶν, ὑποκατέστησεν εἰς τὴν θυμειδῆ ἐκφρασιν δι' ἧς οἱ πάλαι ἐσήμαινον τὴν ἐμμελῆ ἐρμηνείαν τῆς ψυχικῆς αὐτῶν καταστάσεως, ἄλλην πένθιμον καὶ παθητικὴν; Διὰ τί ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος ἐνῶ πρὶν ἔχε

« Γλώττης τ' ἠδὲ Λύρης ἀμβροτα ἄσματα, »
μετετράπη εἰς τὸ νὰ ψάλλῃ

« Γοεροῖς στομάτεσσι πένθιμον ᾠδάν. »
εἰς ἐκτραγώδησιν; « Πότε, πῶς, καὶ διὰ τί συνέ-
βη ἡ τοιαύτη μεταβολή; »

Καὶ τὰ τρία ταῦτα ζητήματα, εἰ καὶ ἐν συντό-
μῳ, διότι ὁ συγγραφεὺς φαίνεται ἀσπαζόμενος τὸ
πολλὰ λέγειν ἐν ὀλίγοις τοῦ Πυθαγόρου, λύονται
μετ' εὐστοχίας οὐ τῆς τυχοῦσης, τῆ βοήθεια κρι-
τικῶν, ἱστορικῶν ἀμα δὲ καὶ θρησκευτικῶν στοχα-
σιῶν. Εἰ δὲ καὶ δις ἐπικαλεῖται τὴν ὑπομονὴν τοῦ
ἀναγνώστου, τοιοῦτος ὁ εἰρμὸς καὶ τοιαύτη ἡ πει-
θὴ τῶν συλλογισμῶν αὐτοῦ, ὥστε οὐ μόνον ἀκό-
πως ἀλλὰ καὶ εὐπροσύνως προβαίνει διδασκόμενος
μέχρι τέλους ὁ ἔχων ἀνά χειρὸς τὸ πόνημα.

Ἀλλ' ὁμιλῶν περὶ ἄσματος καὶ τραγουδίου ἀ-
ναγκάζεται νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ, οὐχὶ παρεκβαίνων,
καὶ εἰς τὸν παράδεισον τῆς ποιήσεως, καὶ ἐπιφέ-
ρει δάξας ἰδιαζούσας αὐτῷ, (διότι δὲν ἀγαπᾷ ν' ἀν-
τιγράψῃ ἄλλους,) αἵτινες φοβοῦμαι μὴ ἐξαναστή-
σῃσι κατ' αὐτοῦ τοὺς ἐνθουσιαστὰς ἀμα δὲ καὶ τοὺς
ποιητὰς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Τὴν ἐποποιίαν φρο-
νεῖ « καταδικασθεῖσαν μετὰ τὸν καταργήσαντα τὸν
μῦθον χριστιανισμόν εἰς ἀπώλειαν, καθὼ δεομένην
μεγαλειότητος μυθοπλαστικῆς καὶ τερατώδους »
τὴν δραματικὴν ληθαργίζουσαν καὶ ληθαργισσοῦσαν
« ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, ἕως οὗ ἀνακτῆσθαι τὸ ἔθνος
ἀκραίαν τὴν ἐθνικὴν αὐτονομίαν, ἀναπτύξῃ τὴν
ἑαυτοῦ διάνοιαν, καὶ μορφώσῃ γλώσσαν εὐρυθμον
καὶ κανονικὴν, » καὶ μόνη τὴν λυρικὴν καὶ τὴν περὶ
εἰδύλλια, ἐλεγεια καὶ τραγούδια στρεφόμενῃ, ἔχου-
σαν λόγους ὑπάρξεως. Συμπεραίνει δὲ ὅτι: « οὐδεμία
ποιητικὴ πρωτοτυπία θελεῖ διαφημῆσαι τὸν νέον μας
Παρνασσόν, οὐδεμία δὲ προκύψει πραγματικὴ ἐ-
θνωφελεία ἐκ τῆς στιχουργίας. »

Καὶ ἐγὼ μὲν φυλάσσομαι μετὰ προσοχῆς ὅπως
μὴ προσεπιθέσω καὶ δευτέρως γνώμης τὸ βᾶρος,
ἔστω καὶ ἀβαρὲς, οὐ μόνον διότι δὲν φιλοῦμαι ὑπὸ
τῆς Καλλιόπης καὶ τῆς Μελοποιμένης καὶ τῆς Ἑρα-
τοῦς καὶ τῶν ἄλλων ἐξ ἀδελφῶν, εἰ καὶ μὰ τὸν
Ἀπόλλωνα φιλῶ καὶ τὰς ἐννέα περιπαθῶς, ἀλλὰ
καὶ διότι δειλῶ μὴ συνοχλαγωγῶν μετὰ τοῦ
συγγραφέως προκαλέσω διορισμὸν οἰστροπλήγος
τινὸς ἀπτυνόμου. Ἐνθουμούμενος ὁμῶς, χάρις εἰς
τὴν πολιτὴν μου τριχᾶ, ὁποῖα *ἔθνη καὶ ᾠφέλεια*
προέκυψεν ἐκ τοῦ *Δεῦτε παῖδες* τοῦ Ῥήγα, καὶ
τοῦ *Τί καρτερεῖτε* τοῦ Κανέλλου, ἤθελον τολμη-
σαί νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τοῦ δευτέρου μέρους
τοῦ συμπεράσματος, εἴποιε ἡ περὶ στιχουργίας
ἰδέα εἶχετ' ἀπόλυτον καὶ γενικὴν τὴν ἐννοίαν.

Τὴν λυρικὴν ποιήσιν διακρίει τριχῶς ὁ συγγρα-
φεὺς, εἰς ποιήσιν *Κλήρου*, *Εὐπατριῶν* καὶ *Λιουῦ*.

Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην ὑπάγει τοὺς *ἄϊγους*,
τὰ *Τροπάρια*, τὰ *Δοξαστικά* καὶ τὰ τοιαῦτα, εἰς
δὲ τὴν δευτέραν τὰ στιχουργήματα τὰ εἰς μέτρα
ἀρχαῖα καὶ γλώσσαν ἀπρόσιτον τοῖς πολλοῖς, οἷα
τοῦ Ναζιανζηνοῦ, καὶ Συνεσίου, καὶ Ἀθηναγένους καὶ

ἄλλων, εἰς δὲ τὴν τρίτην τὴν ἐφ' ἡμῶν καλουμένην
δημοτικὴν ποίεισιν.

Ἴδου δὲ πῶς ἀρίζει τὴν τελευταίαν ταύτην

« Κατὰ διάκρισιν τῶν δύο προηγουμένων, ἡ ποίη-
σις αὕτη δὲν ἐπιδιώκει βραβεῖα δόξης καὶ φιλαυ-
τίας, οὐδ' ἐμφιλοχωρεῖ εἰς τὸ πολυζήλον τῆς προ-
γονικῆς ἀπομιμήσεως ἀγωνιστήριον. Θυγάτηρ οὖσα
τοῦ παρόντος, καὶ παρόντος ταπεινοῦ, γέννημα αὐ-
τοσχέδιον τῆς περιστάσεως, προῖον ἀπρομαλέτητον
τάξεως μὴ μεμνημένης τὰ μεγάλα τοῦ αἵωνος,
ἀρύεται τὰς ἐμπνεύσεις τῆς μόνον εἰς τὰ ἐπικρα-
τοῦντα πάθη, ὧν ἄλλως τε ἐπιλαμβάνεται ἡγεμο-
νικῶ τῷ τρόπῳ, καὶ μηδέποτε προσηνοῦσα τὰς
Μούσας, τὸν Ἀπόλλωνα, ἢ ἄλλην τινὰ θεότητα
ἀρωγόν. Διό, οὔτε ἐπὶ δυσβάτους βράχους θεολογίας
ἀναρρίχεται, οὔτε κερκίνοδατοῦσα τὴν πατρίον
διάλεκτον λαφύραγωγεῖ, οὔτε θηρεύει τὴν ἀριστο-
πέειαν καὶ τοὺς περὶ τὸ ἕρος ῥητορικοὺς φαναλι-
σμούς, οὔτε γινώσκει τῆς πτωχαλαζονείας τὴν κακό-
ζηλον ἐπίδειξιν ἄλλ' ἀποφεύγουσα πᾶν τὸ ἐπιτε-
τηθευμένον, καὶ ἀφρημένον, καὶ ἀρχαιοτρόπον,
ἀρκεῖται εἰς τὰ τῆς σήμερον ἐπείγοντα, ψάλλει
τὰς οἰκιακὰς, ἢ τὰς πολιτικὰς περιπετείας, ἐξυμνεῖ
τοὺς ἐπ' ἀνδρεία καὶ γενναϊότητι θαυμαζομένους
ὑπὸ τοῦ πλήθους, μυθοποιεῖ χριστέστατα διηγήματα,
εὐφραίνεται, ἢ θρηνηθεῖ, ἢ ἀναπνεύμαζεν εὐαρέστους
ἐνθυμήσεις· συντόμως, οὐδὲν παραλείπει τῶν ὅσα
πλήττουσιν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τοῦ
πόθους, τὴν φαντασίαν, τὰς ἀναμνήσεις τῶν ὑπο-
πολιτευομένων τάξεων. »

« Παράδειγμα δὲ ἀπλότητος περὶ τε τὴν παθο-
ποιίαν καὶ τὴν σκηνογράφειαν » ταύτης τῆς ποιή-
σεως, πραισάγει ἀτρίχτιον, τὸ ἀρχαιότερον ἴσως
ὄλων ὅσα περιῆλλον εἰς ἡμᾶς· διότι ἐν αὐτῷ γίνεται
μνεῖα τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ τοῦ
θεοῦ αὐτοῦ Πέτρου, ἀκμαστάντων τὴν Ἰ' ἑκατονταε-
τηρίδα· τὸ ἀσμάτιον τοῦτο, σωζόμενον ἐν τῇ αὐτο-
κρατορικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων, παραθέτομεν
καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα.

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ.

- Κουρούσου εἰ Σαρακηνοί, κουρούσου Ἀραβίδες,
Κουρούσου τὸν Ἀνδρόμακον κ' ἐπαίρου τὴν καλὴν του,
Ἐγγαστραμῖν ἐν ἄ μπεῖν, τῆς ᾠρᾶς νὰ γεννησῇ.
Σ' τὴν φυλακὴν τὸ γέννησε, στὰ σίδερα τὸ τρέφει.
3. Ἡ μάνα του τὸ τᾶγζε ψυχούδια μὲ τὸ γάλα,
Ἡ Ἀμήρισσα τὸ τᾶγζε ψυχούδια μὲ τὸ μέλι,
Κ' ἡ μάνα τῶλεγε ἀπ' ἐδῶ ἃ οὐέ μου τ' Ἀνδρονίκου!
Γῶλεγ' ἡ Ἀμήρισσα ἀπ' ἐκεῖ ἃ οὐέ μου τ' Ἀμαρᾶ σου!
Χρῆσις ἐπέσσε τὸ σπαθίον, καὶ δίατης τὸ κοντάρι,
10. Κ' ὅταν ἐπάττασε τοὺς τρεῖς κραταιάται· πᾶλληκάρη.
Ἐγγῆκε, δικλαλίθηκε, κᾶνῆνα δὲν φοδᾶται,
Μῆτε τὸν Πέτρον τὸν Φωκᾶν, μῆτε τὸν Νικηφόρον,
Μῆτε τὸν Πητροτραχίλον, τὸν τρέματ ἡ γῆ κι' ὁ κόσμος,
Κᾶν ἐνὶ δίκαιος πόλεμος, μῆτε τὸν Κωνσταντίνον.
13. Ἐτρέθησαν τὸ μαῦρόν του, πηδᾶ, κ' ὀκαλλικαῖες,
Φτεριστηρίαν τοῦ ἁγίου, ἁπάνω εἰς βουνὸν ἐδῆγῆκε.
Κ' ἐβόρσκει τοὺς Σαρακηνούς δικίμιν ἐπηδοῦσαν.
• Δικίμιν τοῦ πηδᾶτε σείε, πεδοῦντο κ' ἡ γυναῖκαε,

« Ὅχι γυναῖκες ἄτροφαις, ἀλλὰ κ' ἐγγαστριμαίαις.

20. « Οἱ μαῦροί σας μετρούντ' ἐνῆα κ' ἓνας δικός μου δέκα.
« Δίστε κ' ἔξαγκωνιάστε με τρεῖς δίπλας τ' ἄλυσίδιν,
« Ράφειτε καὶ τὰ μᾶτια μου τρεῖς δίπλας τὸ βαφίδιν,
« Βάλτε καὶ σταῖς μασχάλαις μου τρικάνταρο μολύβιν,
« Κομώσθε καὶ στὰ πόδια μου δύο σιδερῆναις κλάπαις.

25. « Νὰ ἴδῃτε πῶς ἀναπνέδον Ῥωμαῖοι παλληκάρια »
Λένουν κ' ἔξαγκωνιάζονταν τρεῖς δίπλας ἄλυσίδιν,
Βάλλον εἰς ταῖς μασχάλαις του τρικάνταρο μολύβιν,
Κομῶνουν καὶ στὰ πόδια του δύο σιδερῆναις κλάπαις,
Κι' ἀφ' οὗ ταῦτα τοῦ ποίησι: Σαρακηνοί, λαλοῦν του

30. « Ἄ βρεῖ μαῦρὸν κί' ἀνήλικον κί' ἀπογαλκτισμένον,
« Ἄν ἔχῃς τόσην πρακοπήν, ἔπαρ' τὴν ἄσθερίαν σου! »
Τινάσσει τὰ δύο χέρια του καὶ κόφτει τ' ἄλυσίδιν,
Κλωνίζει ταῖς μασχάλαις του καὶ πέρτει τὸ μολύβιν,
Καὶ δύο πηδήματα ἄκαμ κ' ἐδγρήκκων ἢ κλάπαις,

35. Κι' ἀπὸ τοὺς μαῦρους τοὺς ἐνῆα εὐρέθη στὸν ἴδιόν του
Φτεριστοκρίαν τοῦ ἄκαμ, στὸν κάμπον καταβαίνει.
« Ἰὲ μου, τοῦ λίγει ἢ μάνα του, οὐί μου τοῦ λέγει πάλιν,
« Ἰὲ μου, κί' ἂν πᾶς στὸν κύριον σου, στάθου νὰ σοῦ συντόχω.
« Ὅλαις ἢ τένταις κόκκιναις, καὶ τοῦ κυροῦ σου μαῦρην,

40. « Κί' ἂν δὲν σ' ὀμώσουν τρεῖς φορὰς μὴ γύρης νὰ πεζύσης! »
Ἰεὶν τοῦ ὄντουχ' ἔποιε, κί' ὡς τοῦχα παραγγαίλει.
Φτερίζει διῦτερην φορὰν, στὸν κάμπον ἐκατέθη,
Βλέπει ταῖς τένταις κόκκιναις, καὶ τοῦ κυροῦ του μαῦρην.
Γυρῖδ' ἴδω, γυρῖδ' ἔκπ. τὴν πόρταν δὲν εὐρίσκει,

45. Δίνει ἓνα κλότσον φοδερὸν, ἔζηθεν ἔσω εὐρέθη.
Ἄδρονικός ὁ κύριος του βγαίνει παρωργισμένος.
Νὰ καταϊθῇ τὴν προσκαλεῖ, ῥωτᾷ, ἕναρωτᾷ του
« Ἄ βρεῖ μαῦρὸν κί' ἀνήλικον, ποθεν ἐν' ἢ γεννιά σου,
« Ποθεν ἢ ρίζα σου κρατεῖ, ποθεν τὰ γονικὰ σου; »

50. — « Ἄν δὲν ὀμώσης τρεῖς φορὰς, δὲν γύρνω νὰ πεζύσω ». —
— « Ἄν σὺρῶ γῶ τὴν σπάδαν μου, καλὰ θέλω σοῦ ἄμω ». —
— « Ἄν σὺρῆς σὺ τὴν σπάδαν σου, ἔχω κ' ἐγὼ δικτὴν μου ». —
— « Ἄν κιάσω τὸ κοντάρν μου, σὲ κάμνω νὰ πεζύσης ». —
— « Ἄν πιάσης τὸ κοντάρν σου, ἔχω κ' ἐγὼ δικτὸν μου ». —

55. — « Μὰ τὸ σπαθὶν ποῦ ζῶνεμαί δέκα φορὰς ὀμῶνω »
« Εἰς τὴν καρδίαν μου νὰ μπηχθῇ ἂν σὲ καταδικάσω! »
Ἄκρογυρι κ' ἐπέζευσε ἀπὸ τὸν μαῦρον κάτω
Τόττα κἀρωτῆσαι τον ποθεν ἐν' ἢ γεννιά του
Ποθεν ἢ ρίζα του κρατεῖ, ποθεν τὰ γονικὰ του

60. Αὐτὸς ἀπαλειγθήκεν ἀπ' τὴν ἀρχὴν, καὶ λέγει,
Ἄν ἐν' οὐδὲ τ' Ἄδρονίκου Ἀραβοκουρσευμένος,
Στὴν φυλακὴν γεννήθηκε, στὰ σιδερα ἀντράφη.
Ἄδρονικός ποῦ τὸν θεωρεῖ, ἔλουσθη τῶν κλαμμάτων,
Σηκῶνε τον στὰ χέρια του τοὺς οὐρανοὺς δοξάζει.

65. « Ἀεξῆλα σε, Πανάγιστε, κί' ἀγίζω τ' ὄνομά σου,
« Παντέρημος ἀπίμακχ, σήμερον ἔτινκασινω »
Κ' εὐθὺς φωνάζει τὸν Παπᾶ, παρὰ κλησιν σημαίνει,
Δίδει χαρίσματα πολλὰ, ἀγαπᾷ τον τοῦ φρουσάτου,
Βγάλλει τὰ μαῦρα φλάμπουρο, τὸ κέκκινον σηκῶνε,

70. Ἰτάνει κακτέτα ὑλόχρυσον, στὴν Κρήτη κουροισμένη.

Ἰραία δὲ καὶ ἡ ἀρπαγὴ τῆς *Εἰρήνης*, τὴν ὁποίαν ἔχουσαν ἀδομένην ἐν Λιγίνῃ ὁ συγγραφεὺς (σελ. 41), ἀρχαιοπρεπεῖς δὲ καὶ κατανοκτικῶς οἱ ἐπιθαλάριοι στίχοι οἱ ἐν τῷ ΙΑ' κεφαλαίῳ. Αἱ περὶ τὴν νύμφην παρθένοι διαίρουνται εἰς δύο, εἰς χορὸν καὶ ἀντιγορίαν· καὶ ὁ μὲν ἄδει ἐν ὀνόματι τῆς μητρὸς, ἡ δὲ τῆς νύμφης.

Καὶ πρῶτον ὁ χορὸς δίδει τῇ νύμφῃ συμβουλὰς πῶς νὰ φέρεται πρὸς τὸν πενθερὸν καὶ τὴν πενθεράν·

« Νυφούλα, αὐτοῦ ποῦ θὲ νὰ πᾶς εἰς τὰ περὶ σου,

Ἰσὰ δέντρ' ὀλόρη κ' ἀταθῆς, Ἰσὰ δούση νὰ μωρῆσαι,

Ἰσὰν ἄλικη γαρφα ἰά νὰ τοὺς μεσχοβολήσης! »

Ἀξιοσημείωτον παράγγελμα ἠθικῆς ἀρετῆς ἐξαλειφόμενης, ὡς καὶ πολλαὶ ἄλλαι, καθ' ἐκάστην!

Ἐπι τέλους δὲ προστίθησι·

« Δεκάκι χρόνια ἐπόσιζα μηλίτζα στὴν αὐλή μου
Τώρα μὲ τὴν ἐπαίρνω, ἄς ἴπαρῃ στὴν εὐχὴ μου! »

« *Δεκάκι χρόνια!* » ἀλλ' ὅλαι ἄσά γε αἱ νέαι συνέρχονται εἰς γάμον δεκάξ ἐτῶν ἠλικίαν ἔχουσαι; Βεβαίως πολλαί, αἱ πλείσται ἴσως, καὶ ἀνωτέραν. Ὁ προσδιορισμὸς ὅμως αὗτος δύο τιμὰ ἐμφαίνει κατ' ἐμὲ πρῶτον ὅτι αὐτὴ ἡ ἠλικία κρίνεται ἀρμόδιωτάτα πρὸς γάμον, καὶ δευτέρον ὅτι αἰεποτε ὑπάρξεν ἀσθεστὸς ἢ κλίσις καὶ ἀνένδοτος ἢ ἐπίδοσις τοῦ γυναικείου φύλου εἰς τὴν ἀριθμητικὴν πρᾶξιν τῆς ἀφαιρέσεως . . . τῶν ἰδίων ἐτῶν.

Ἢ δὲ ἀντιγορία, ψάλλουσα ἐξ ὀνόματος τῆς νύμφης, ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὰ μελαγχολικὰ ταῦτα·

« Ἐγετε γειᾶ γειτόνισσαι, καὶ νεικοκυροπούλαι,
Ἰπαρίνω σ' ἄλλη γειτονιά, σ' ἄλλαις γειτονοπούλαι! »

Ἀλλὰ περὶ δυσὶν ἡλίου ὁ χορὸς πλατύνεται, γυναικες ἔγγαμαι καὶ γέροντες τάσσονται μετ' αὐτοῦ, ἢ ὄρχηαις ἄλλως πῶς διατυπῶνται, καὶ συνηχοῦντων τῶν ὀργάνων ψάλλονται ἐν μέσῳ τῆς κοιτῆς ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς στίχοι ἀσπῶντες τὰ δάκρυα·

« Χαρήτε υἱοί, χαρήτε νυαῖς,
Κ' ἢ ἡμέρα ὀλοεραδικαί,
Κί' ὁ Χάρος ταῖς ἡμέραις μας
Μιὰ μιὰ ταῖς λογαριάζει!
Ἄς πατήσωμε, κί' ὡς πᾶς
Τέτοια γῆ ποῦ θὲ μᾶς φᾶη! »

« Δὲν ἔχει ὁ Χάρος διάκρισι
Δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη,
Παίρνει παιδιὰ πὸ τὸ βουζί,
Γέροντας δὲν ἀφίνει.
Δόστε τοῖ, γιὰ νὰ (εὐ)πρεπίση,
Κί' ὁ χορὸς νὰ νεατριάση! »

« Χαρήτε υἱοί, χαρήτε νυαῖς
Τὰ ὄροσερά σας νυατα,
Γιατί θὰ νάβῃ ἓνας καιρός
Νὰ εἶς τὰ φάγ' ἢ πλάκα!
Ἄς πατήσωμε, κί' ὡς πᾶς
Τέτοια γῆ ποῦ θὲ μᾶς φᾶη! »

« Τοῦτ' ἢ γῆ ποῦ τὴν κατοῦμε,
Ὅλοι μέσοι θὲ νὰ μποῦμε!
Τοῦτ' ἢ γῆ μὲ τὰ χορτάρια
Γρώγει υἱὸς καὶ παλληκάρια,
Κί' ἀποκάτου στὰ λουλοῦδια
Γρώγει νυαῖς καὶ κοπελοῦδια!
Δόστε τῆς λοιπὸν νὰ ἴπαρῃ!
Δόστε τῆς μὲ τὸ παθᾶρι! »

« Χαρήτε υἱοί, χαρήτε νυαῖς,
Τοῦ χρόνου παιὶς θὲ ἴση;
Ὁ Χάρος ἔχει ἀπίσταν
Φυχὴν νὰ μὴν ἀφίστη. »

“Αρχόντες και μεγιστάνες,
Και λοιπή πρωχολογία,
“Όλους μᾶς προσμένει ὁ Χάρος
Νηούς, γερόντους, και παιδιά!”

Δικαίως ἄρα ἐπιφωνεῖ ὁ συγγραφεὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐλεγίου τούτου· « Ἴδου ὁ Ἡσίοδος, ὁ Θεόγνης, ὁ Φωκυλίδης! Ἴδου ἡ ποίησις τοῦ Λιγυάδου! Ἴδου τὸ Εὐαγγέλιον! Ἴδου τὰ τροπάρια τῆς ἐνταφιάσεως! Ἴδου ὡσπύτως ἡ πηγή, ὅθεν ἀπέρρευσε και ἀπορρέουσι πᾶν τὸ καλὸν και πρωτότυπον ἐν τῇ Νεοελληνικῇ ποιήσει! »

Ὅτι δὲ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως πρέπει νὰ καταγίνωνται οἱ καθ' ἡμᾶς ποιηταί, και ὅτι εἰς τοῦτο μόνον εὐδοκίμησαν μέχρι τοῦδε ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ και ἐμπράκτως, ἐπικαλούμενος τὸ παράδειγμα δύο κορυφαίων ποιητῶν, τοῦ Φωσκόλου και τοῦ Σολωμοῦ.

Ἐνταῦθα ζητῶ συγγνώμην παρὰ τοῦ συγγραφεύς ἐάν, ἀντιγράφων τὴν ἐν σελίδι 56 φράσιν αὐτοῦ, ἐτόλμησα ν' ἀποβάλω μίαν μόνην συλλαβὴν, ἐν ἄρθρον μόνον, ὑποπτευόμενος μᾶλλον ὅτι παρεσιέφρησε κατὰ λάθος. Ἀναφέρων τοὺς δύο ἐκείνους ποιητάς, α προσαγάγει τὰ ὀνόματα αὐτῶν ὡς ΤΩΝ δύο κορυφαίων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ποιητῶν (1)». Ὁ προσδιορισμὸς ὅμως δὲν μοι φαίνεται δίκαιος· διότι ἐάν τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἀρμόζῃ εἰς τινὰ τῶν καλλισργησάντων τὴν λυρικὴν ποίησιν τοῦ λαοῦ, ὡς ὀρίζει αὐτὴν ὁ συγγραφεὺς, ἀρμόζει ἄρα εἰς τὸν Σολωμὸν ἢ τὸν Χρηστόπουλον, τὸν Φωσκόλον ἢ τὸν Βηλαράν; Τὸ κατ' ἐμέ, οὐχὶ ὡς ποιητῆς, διότι πρὸ μικροῦ ἐστηλίτευσά τὴν ἀμουσίαν μου, ἀλλ' ὡς μέριον τοῦ λαοῦ, πιστεύω, και πιστεύω, δὲν διστάζω νὰ τὸ κηρύξω, μετὰ σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ὅτι τὰ πρωτεῖα ἀνήκουσιν εἰς τὸν λυρικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως και τὸν τῆς Ἠπειροῦ. Ναί μὲν θαυμάζω τὰ κάλλη τῶν ποιήσεων τῶν μουσολήπτων ἐκείνων τέκνων τῆς καλλιγύναικος Ζακύνθου· ἴσως μάλιστα ὁ ἐνθέρμος πρὸς τὴν φιλοπάτριδα ταύτην νῆσον ἔρωσ μου ἐντείνει ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον τὸν θαυμασμὸν μου. Ἀλλὰ διότι ἡ *Φαρμακευμένη* και ἡ *Ξανθοῦλα* διέθεσαν τὸν στενὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ Ζακύνθου και τῆς ἡπειρωτικῆς γῆς, δὲν εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς υἰοθέτησεν ἢ ὅτι προτιμᾷ αὐτάς τῆς *Ἀγροδίτης κυρίας* και τῆς *Γλυκυστάτης Ἀροίξισσι*. Ἐγὼ δὲ και δὲν ἀμφισβᾶλλω ὅτι μόνον διὰ τὸ καινοφανὲς τοῦ ἤχου ἐψάλησαν και ψάλλονται ἐνίοτε και σήμερον

(1) Ἐπιπέτω ὅτι ὁ συγγραφεὺς σπέρει τοὺς δύο τῆς Ζακύνθου ποιητάς διὰ τοῦ ἔξοχου ἐκείνου ἐπιθέτου ὡς εὐδοκίμησαντας μόνον περὶ τὴν λυρικὴν, δὲν ἐγκαλῶ αὐτὸν ἐπὶ παραλείψει τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰδίου πατρὸς, ὅστις οὐ μόνον ὡς δόκιμος δραματικὸς πρέπει νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὸ τέμενος τῆς ἡμετέρας φιλολογίας, ἀλλὰ και ὡς πρῶτος δραματοποιήσας ἐν Ἑπτανήσῳ πρὸ τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος εἰς τὴν καθομιλουμένην, και συντελέσας μάλιστα εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτοῦ διὰ πατριωτικῶν δραμάτων.

(ὡς ἄδεται και τὸ *Verganno a le sull'aura και ἡ Casta Diva*) ποιημάτια ἐξυφασμένα μὲ κλίμαξ και ἔσεκλίδια, σχίζοντα ἀληθῶς τὰς εὐκτασθήτους ἀκοὰς τοῦ ἡμετέρου λαοῦ. Καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς οὐ μόνον ἀμφισβᾶλλει ἐάν και εἰς αὐτῆς τῆς *Ξανθοῦλας* και τῆς *Ἀγροδίτης* τὴν ἐκτροχγῶθῃσιν ἦναι ἀρμόδιον τὸ ἴδιωμα τῆς Ζακύνθου (σελ. 71, 72), ἀλλὰ και κανόνά γραφῆς ἀξίον παραδοχῆς ὑποτυποῖ τὸν ἐξῆς·

«Και ὡς μὲν πρὸς τὴν γλῶσσαν ὁ ποιητῆς, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν οὐ μόνον τὸ ἐνεστώσ, ἀλλὰ και τὸ μέλλον τοῦ γένους, τουτέστιν ἀναλογιζόμενος τὴν ἐκ Προνοίας ἀδιάλειπτον ἐθνικὴν ἀνάπτυξιν, δι' ἧς τὰ διηρημένα μέλη τοῦ Πανελληνίου συνέρχονται βεβαίηδον εἰς πολιτικὴν και φιλολογικὴν ἐνότητα, δὲν θέλει ἀπερισκέπτως μεταχειρισθῆ τὸ γλωσσάριον τῆς ἐπαρχίας του, τοὺς ἰδιωτισμοὺς τῆς πόλεως του, τὴν διάλεκτον ἐνὶ λόγῳ και τὴν προφορὰν, ἅς ὁ χρόνος και ὁ τόπος περιώρισαν ἐξ αἰῶνος ἐντὸς οἰκογενειακῆς τινος περιφερείας· ἀλλὰ θέλει πανσθενεῖ προσπαθῆσαι νὰ γίνῃ καταληπτὸς, διὰ γλώσσης ὅσον οἶόν τε πάγκοινον ἐχούσης τὸν χαρακτῆρα πρὸς τε τὸ ὀλομελὲς Πανελλήνιον τῆς σήμερον, και πρὸς τὸ τῆς αὔριον νοημονέστερον. Αἱ γλῶσσαι κινούνται και προοδεύουσιν ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν συστημάτων, καθὼς κινεῖνται πλανῆται και δορυφόροι εἰς τὰ διάφορα ἀστρονομικὰ συστήματα. Προάγεται ὁ νοῦς; Συμπροάγεται μετ' αὐτοῦ και ἡ διαλεκτος· διότι ἡ γλῶσσα παρακολουθεῖ τὰ ἔγχη τῆς διανοίας, ὡς ἡ σκιά παρακολουθεῖ τὸν πορευόμενον ἀνθρώπον. Οὐαί, λοιπόν, πρὸς τὸν ποιητὴν, ὅστις δὲ ὑπολογίσῃ τὴν ἀειχρόνιον κίνησιν τῆς διανοίας, ἄρα και τῆς γλώσσης τὴν ἀδιάκοπον μετᾶστασιν! Κινδυνεύουσι τὰ ὑπερχυδαίζοντα ἔπη του ν' ἀποδῶσι μετ' ὀλίγον ἀπλῶς μνημεῖα γλωσσολογικά, ὑπὸ τῶν φιλολόγων μόνον και βοηθείᾳ γλωσσάρια διερμηνεύσιμα.»

Δὲν ἀποκρούω, ἀπαγε! τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ παράδοξον ὑπολαμβάνω τὴν ἀξίωσιν ἐκείνων οἴτινες, γεννηθέντες ὡς ὁ Σολωμὸς εἰς τόπου ὅπου ἡ γλῶσσα συζυμωθεῖται ἐπὶ μακρὸν χρόνον μετὰ λέξεων και φράσεων ὅλων ξενικῶν, και

« πᾶν πρόσωπον πλαγαῖς »

συμφουρεῖσα, κατεστάθη τραγέλαφος, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Χάσης τοῦ μακαρίτου Γουζέλη, και μήτε σπιθαμὴν τῆς λοιπῆς ἑλληνικῆς χώρας ἐπισκεφθέντες, ζητοῦσι νὰ ἐπιβάλωσι τὸ ἔκφυλον τοῦτο τέρας εἰς τὴν Κύπρον, τὴν Χίον, τὴν Πελοπόννησον, τὸ Αἰγαῖον, τὴν Σμύρνην, τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ στιχουργίας μάλιστα τῆς ὁποίας οὔτε τὰ μέτρα, οὔτε τὸν ῥυθμὸν, ἐνίοτε δὲ οὔδε τὸν τονισμὸν ἐννοεῖ τοῦ Ἑλλήνος ἢ ἀκοή.

Ὡς δημοτικὸν λοιπόν ποιητὴν, ὡς ἐγκριτὸν ἐλεγειογράφον θεωρεῖ τὸν Σολωμὸν ὁ συγγραφεὺς.

« Τὰ ἐλεγεία ὅσα νέος ὢν συνέγραψεν εἰς πένθος γυναικῶν, και θάνατον κοραίων ἢ παιδίων, και ἄλλας ἠθικὰς ὀδύνας, διαπρέπουσιν ἐν τῇ γραμματολογίᾳ μας, και θέλουσι βεβαίως ἐπιζήσῃ ὡς πολῦτιμοι τῆς δημοτικῆς ποιήσεως μαργαρίται.»

Ἄλλ' ὡς ποιήσαντα τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ὕμνον καὶ τὸν ἐπιτάριον τοῦ Βέρωνος κρίνει αὐστηρῶς, καὶ αὐστηρότερον ἔτι ὡς ἐποποιῶν τοῦ Λάμπρου. Τασοῦτον δὲ φαίνονται μοι ἄξιοι μελέτης οἱ λόγοι δι' ὧν ὑποστηρίζει τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, ὥστε λιποῦμαι μὴ θυνάμενος νὰ παραθέσω ἐνταῦθα δεκαεννέα ἄλλας σελίδας. Καὶ τολμηρὸς ἂν ὑποτεθῆ περὶ τὰς σκέψεις ἢ συγγραφάς, ἢ ἀνάγνωσις τοῦ ποιήματος, τὴν ὁποίαν συνιστῶ θερμῶς πρὸς τοὺς ἡμετέρους φιλολόγους, ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι γράφει ἐν τῇ 55 σελίδι.

« Ἐρευνήσα ἐξ ἐπιστάσεως καὶ κατὰ πλάτος τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως συμπαρέβαλον τὰς διαφόρους φράσεις αὐτῆς ἐπέφθην καὶ μακρὴν καὶ συντόμως περὶ τοῦ ἐξέχοντος καὶ κοινοῦ πρὸς ὅλας τὰς ἐποχὰς αὐτῆς χαρακτῆρος ἐκέρω λοιπὸν τὴν γνώμην ταύτην ἐν περρωτισμένῃ συνειδήσει, καὶ μετὰ πλήρους πεποιθήσεως. »

Νέον λεξικὸν Γαλλοελληνικὸν ὑπὸ Κωνσταντίνου Βαρβάτη, ἠπερωθὲν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν αὐτοκράτορα τῶν Γάλλων Ναπολέοντα Γ'. Ἐκδοθὲν ἀναλώματι Γ. Στ. Γεωργαντῆ. Εἰς τίσσaras τόμους. Ἀθήνας 1860.

Ἀπὸ τοῦ 1857 ἔτους ἀναγγείλαντες τὸ λεξικὸν τοῦτο ἐλέγομεν τὰ ἐξῆς (*) ἃ τὸ λεξικὸν τοῦ Κ. Βαρβάτη δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι ἐπετρέπη δὲ μόνον εἰς ἡμᾶς νὰ φυλολογήσωμεν τοὺς ἐκτυπωθέντας δύο πρώτους τόμους. Τὰ ἐκδοθέντα ἄχρι τῆς σήμερον Γαλλοελληνικὰ λεξικά ἐν Ἑλλάδι, πλὴν τοῦ λεξικοῦ τῶν ΚΚ. Ραγκαβῆ, Σαμουράκη καὶ Νικολαΐδου, εἰσὶ μᾶλλον γλωσσάρια διότι, διὰ τὸ σύντομον, δὲν περιέχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παραδείγματα, πολλάκις δὲ οὐδ' ἐπισημειοῦνται καὶ ὅλα τὰ σημαίνόμενα τῶν λέξεων.

Ὁ Κ. Βαρβάτης ἐπάτησεν ἄλλην ὁδὸν ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ δοκιμώτερα τῆς Γαλλίας λεξικά, μετέφερεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ συνταχθὲν ἅλον τὸν πλοῦτον αὐτῶν, καὶ οὕτω προσφέρει εἰς τοὺς ὁμογενεῖς λεξικὸν πληρέστερον τῶν προεκδοθέντων. »

Ταῦτα ἐπαναλαμβάνομεν σήμερον μετὰ πλείονος πεποιθήσεως, ἀφοῦ εἶδομεν καὶ τοὺς λοιποὺς δύο τόμους. ἔχει δὲ τὸ λεξικὸν τοῦτο τὸ προτέρημα, ἀνεκτίμητον πρὸ πάντων εἰς τοὺς μεταφραστὰς οἵτινες σήμερον δὲν εἶναι εὐαρίθμητοι, ὅτι περιλαμβάνει τοὺς γενομένους δεκτοὺς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὄρους, τοὺς ὁποίους ἀδύνατον νὰ εὑρωμεν καὶ εἰς τὰ ἐπιμελέστερον ἐξαιρεγασμένα λεξικά τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Λάβετε, παραδείγματος χάριν, τὸ νεωστὶ ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ Κ. Ι. Ι. Κοιρτώ Διβερνερές ἐκδοθὲν Γαλλοελληνικὸν λεξικὸν, τὸ ὁποῖον βεβαίως εἶναι ἀξιόλογον διὰ τὴν εὐσυνείδητον ἰδίως ἀντιπαράθεσιν τῶν Γαλλικῶν φράσεων πρὸς τὰς ἑλληνικὰς, καὶ ζητήσατε τὴν ἐρμηνείαν κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς ὀνοματολογίαν λέξεως νομικῆς, στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς. Ναὶ μὲν θέλετε εὑρεῖ τὴν σημασίαν, οὐχὶ ὁμοίως καὶ τὴν

κυριολεξίαν. Δὲν λέγω ὅτι ὅλοι οἱ παρεχθέντες παρ' ἡμῶν ὄροι εἶναι ὀρθοί· ἐξ ἐναντίας, περὶ τὴν σύνθεσιν μάλιστα τῶν λέξεων, ἀπκντᾶται ἐνίοτε ἀμάθεια ἀναδιόξασσα ἐρύθημα εἰς τὰς παρεῖας τοῦ Ἑλληνος ἀνεγνωστού, ἀπὸ τῆς ὁποίας εὐκταῖον ἦτο νὰ καθαρισθῶτι τὰ δημόσια Ἀρχεῖα. Ἐκεῖ ἀκούεις Μεγαλοπόλιν, καὶ Ἀρεοπόλιν, καὶ Ἀμαλιαπόλιν, καὶ νομάρχην Ἀττικοβοιωτίας, καὶ Φωκιδολοκρίδος, καὶ ζητωκραυγῆς, καὶ εὐελπιζόμεθα καὶ ἀμυγθεῖς, καὶ ἄλλα ψαμμακοπογαργαρά· τινὲς δὲ τῶν ὄρων οὔτε ἀκριβεῖς ἀλλ' οὔτε κομψοὶ φαίνονται ὡς ὁ ἀναιρεσιῶν καὶ ὁ ἀναιρεσιόβλητος. Ἔως οὖν ὁμοίως ἀναπληρωθῶσι δι' ἄλλων, ἀνάγκη νὰ γνωρίζωμεν πρὸς ποίους γαλλικοὺς ἀντιστοιχοῦσι.

Καὶ διὰ τοῦτον λοιπὸν τὸν λόγον τὸ λεξικὸν τοῦ Κ. Βαρβάτου εἶναι ἄξιον συστάσεως. Πολλὴ δὲ εἰγνομοσύνη ὀφείλεται καὶ πρὸς τὸν ἐκδόντα αὐτὸ ἰδίως ἀναλώμασι, καθόσον συγγράμματα τόσῳ διεξοδικῶς δέονται, ὡς γνωστὸν, δαπάνης οὐ μικρῆς, ἐνῶ τὰ μὲν ἡμέτερα εὐτελεῖ, εὐτελεστέρα δὲ ἢ παρὰ τῶν ἐχόντων ἀντίληψις.

ΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

—οοο—

Δημοσιεύσαντες ἄλλοτε (*) περίεργά τινα περὶ μαγείας καὶ μαγνητισμοῦ εἰς τὴν Ἀσίαν, εἶπομεν ὀλίγα καὶ περὶ τῆς βασκανίας τῶν ὄψεων· ἐπειδὴ δὲ περὶ ταύτης διαλαμβάνει λεπτομερέστερα ἅμα δὲ καὶ τερπνότερα ἢ ἐποιένη διήγησις, παραθέτομεν αὐτὴν ὡς συμπλήρωμα τῆς διατριβῆς ἐκαίνης.

« Ἐπισκεφθεὶς τὸν ἐξ Ἰνδίων ἐπανελθόντα φίλον μου, παρετήρησα μετὰ περιεργείας τὴν συλλογὴν τῶν ὄψεων εἰς τὴν ὁποίαν ἰδίως ἐνεσχολήθη. Εἶδον δὲ μυρία εἶδη ταιούτων, καὶ Ἰνδικῶν, καὶ ἀφρικανῶν, καὶ εὐρωπαϊῶν πρὸς τούτοις.

« Πρὸ πάντων ὁμοίως τῶν ἄλλων εἴλαυσε τὴν προσοχὴν μου ὄρις τετραγευμένος, οὗ τινος ἡ κεφαλή ἐστηρίζετο ἐπὶ μικροῦ μανδουλίου ἐρυθροῦ. Εἴλαυσε δὲ αὐτὴν οὐ μόνον διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸν στιλπνότατον αὐτοῦ γιστῶνα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν μεθ' ἧς ἦτο ἀποτεθειμένος ἐντὸς παλυτελοῦς κιβωτίου· διότι ἡ εὐσωρεῖτο ἀξιόλογον ἐπιστημονικὸν ἀντικείμενον, ἢ ἐφυλάσσετο ὡς περίεργόν τι ἐπίσῳδιον τῆς περιγύσεως.

« Ὁ δὲ φίλος μου ἰδὼν τὴν προσοχὴν μου, ἐσκυθρόπασε καὶ εἶπε·

— Διὰ τί παρατηρεῖς προσεκτικώτερον τὸ ζῶον τοῦτο;

— Δὲν ἤξεύρω διὰ τί μὲ φαίνεται ὅτι ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ ἱστορίαν.

— ἔχεις δίκαιον, καὶ θὰ σὲ τὴν εἰπῶ εὐχαρίστως· ἔσα δὲ βέβαιος ὅτι ἐάν δὲν ἤρχεσο θὰ τὴν διηγούμην κατὰ μόνον εἰς ἑμαυτόν.

(*) Φυλλάδ. 15 Μαΐου σελ. 94.

(*) Τῆς φυλλάδ. 13, σελ. 305.